VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

Pripratinkime jaunimą, prie naujo, dažnai ji[illegible] ežinomo gyvenimo, lietuvybės gyvenimo, įsamoninkime [illegible]mui tai, kad jis aukotų savo liuoslaikį ir energiją tautos [illegible]

LII. METAI. 212 (503) N. Telephone: EVergreen 7-7840 BROOKLYN, N. Y. TREČIADIENIS, 1938 M. RUGSĖJO-SEPTEMBER 14 D. [illegible] CENTAI

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY SEP 15 1938 ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

ŠIANDIEN

Teks uodegai, teks galvai
Vokiečiams autonomija
Pataria galvą po dalge kišti
Šios dienos klausimai

VYT. ŠIRVYDAS

Jei Vokietija savo svorį į Europos Rytus pasuktų, tai kurį gyvąjį Anglijos reikalą pažeistų? Tokį klausimą stato anglų konservatorių organo Observer bendradarbis, ir lyg atsako—jokio!

Tokių minčių auklėjimas anglų spaudoje yra rūstus dalykas ne vieniems čekoslovakams. Europos Rytuose ir mūsų tėvynė Lietuva. Tiesa, įvykių svoris dabar labiau Čekoslovakijos (vėliau, gal Vengrijos ir Rumunijos) kryptimi linksta, bet jei vokiečiams bus leista Pietrytinėje Europoje pasidaryti kas tikrenybėje būtų vokiškos kolonijos čekų, slovakų, rumunų, vengrų žemėse, kas gali užtikrinti, kad to paties nebus pasidaryta ir lietuvių, latvių, estų, lenkų ir ukrainų kraštuose?

Anglai privalėtų ne aukščiau paminėtą klausimą sau statyti bet šitą: Rytų Europos žemės lobiais save paturtinę ir jų vyrais save pastiprinę, **ar bus vokiečiuose noro pagerbti anglų ir francūzų žemes bei galybę?**

Versailles sutartį rašant, čekų vadai žadėjo šveicarų pavyzdžiu autonomiją trims milionams vokiečių sudetų krašte, kuris geografiniais ir ekonominiais sumetimais buvo prikergtas naujai įkurtai Čekoslovakijos valstybei. Čekų vadai savo prižado neišpildė, kaip lenkai neišpildė prižado duoti ukrainiečiams autonomiją Galicijoje.

Dabar Hitlerio Vokietijos remiami, sudetų vokiečiai reikalauja tokios autonomijos, kuri, spėjama, iš Čekoslovakijos padarytų amžinai silpnutę valstybę, kuri tikrenybėje visados turėtų lenktis Vokietijos valiai ir politikai.

Autonomija gražus žodis, bet autonomiją turi Dancigo miesto vokiečiai. Jų miestas "laisvas" tik iš vardo. Aną dieną vokiečiai konduktoriai "autonomiškai" išmetė iš bėgančio traukinio lenką konduktorių, kuris užsimušė. Lenkai darbininkai, kurie leidžia savo vaikus į savo tautos mokyklas, "autonomiškai" pavaromi iš darbų.

Autonomiją turi vokiečiai ir Klaipėdos krašte. Aną dieną jų valdoma "autonominė" policija šaudė ne į vokiečius triukšmadarius, bet į ramius lietuvius, ir nušovė 16-kos metų berniuką, Kontautą. Miesto ligoninėje samdomi tik vokiečiai gydytojai, kurie lietuviams sako "vietų nėsą." Lietuviai turi tenkintis sava, Raudonojo Kryžiaus, ligonine, nors mokestis miestui moka, kaip visi. Valdininkų (vokiečių) "autonomiškai" tiek prisamdyta, kad užtektų penkiems Lietuvos apskričiams.

Tokia autonomija vokiečiams, tik pasityčiojimas iš pačios idėjos.

Kas daryti? tenka apsišarvoti didele kantrybe ir laukti geresnių laikų. Kolera pasiaučia, pasiaučia, ir sustoja. Lenkai Dancigo klausimą išrišo, pasistatydami Gdynės uostą. Lietuviams Klaipėda yra **valstybinės gyvybės** klausimas, nes kitą uostą pasistatyti (Šventojoje) Lietuva neturėtų lėšų (tiek daug į Klaipėdos modernimą sudėjusi).

Be to, didžioji krašto gyventojų dauguma neabejojamai lietuvių kraujo, nors seka vokiečių įtaką. Todėl Klaipėdos kraštą Lietuvos valstybės ribose, kad ir su "autonomija" palaikyti, yra gyvas valstybės ir tautos reikalas.

Kokia nesąmoninga tad mūsų socialistų siūloma taktika! Sako, leiskite Klaipėdos krašte laisvai socialistams organizuotis, kurie vėliau, adatomis nacius bebadydami, būtų raudona skepeta Berlyno buliui. Komunistai dar "gudresni": jie siūlo areštuoti visus nacius ir sušaudyti, ar į kalėjimus sugrūsti. Tokios priemonės greičiau privestų prie kivirčių su Vokietija, negu kraštą Lietuvai išsaugotų.

Dirbkime ramiai savo darbą, nesikarščiuodami, pasitikėdami, kad mūsų jau gerokai pabudęs tautiškumas ir vienybė ras būdų Lietuvos laivą per dabartini audringą laikotarpį laimingai išvairuoti.

Ar būsi Clevelande spalių 2-rą, dr-o Kudirkos paminklą atidarant? Ar rengiesi spalių 9-tai? Ar užsimokėjai prenumeratą savo skaitomam tautiniam laikraščiui? Ar atlikai savo pareigas Sandarai, Tautininkų sąjungai, Tėvynės Mylėtojų draugijai ir SLA? Tai klausimai, kuriuos reikia šiandien mintyse turėti—ir **atsakyti!**

SUDETAI DŽIAUGIASI — ČEKOSLOVAKAI LAIKOSI TVIRTAI

PRAHA. — Ištisa eilė neramumų ir mažų susigrūdimų pasipylė po visą Čekoslovakiją po Vokietijos kanclerio kalbos, pasakytos Niurenberge. Visi šie neramumai buvo daugiausiai vokiečių apgyventose vietose, paliai Čekoslovakijos Vokietijos pasienį.

Pranešama, kad vienose riau šėse du sudetų vokiečiai buvo primušti ir keliose vietose padėtos bombos, kurių sprogimas didelių nuostolių nepadarė. Daugelis čekoslovakų, kurie klausėsi Hitlerio kalbos, sako, kad jie nesitikėjo tokios karčios kalbos, kokią Vokietijos kancleris pasakė. Kiekvienas čekoslovakas puikiausiai suprato, ką Hitleris manė sakydamas apie mažą, karo trokštančią valstybę, kurioje yra trys ir pusė milijono sudetų vokiečių, kurie yra reikalingi jo pagelbos.

Spėjama, kad ši Hitlerio kalba iššauks skubų Čekoslovakijos ministerių kabineto posėdį, kuriame ministeriai susirinkę paruoš karo įstatymo dekleraciją, kad jeigu reikės būtų paruošta.

Ši Hitlerio kalba padarė didelio įspūdžio visiems čekoslovakams, bet nepalaužė jų dvasios ir toliaus kovoti ir vieningai laikytis. Kai kurie užsienio politikai net sako, kad po šios kalbos čekoslovakai tik daugiaus sutvirtėjo. Vadinasi Hitlerio noras palaužti čekų dvasią nuėjo niekais.

ISPANIJOS SUKILĖLIAI PASIEKĖ MAŽŲ LAIMĖJIMŲ

SARAGOSSA. — Atrodo, kad Ebro upės fronte abidvi kariaujančios pusės, lojalistai ir sukilėliai, yra vienodų jėgų. Vieną dieną vieni, kitą dieną kiti laimi ar nežymiai pasistumia pirmyn. Kada vieni stumiasi—kiti traukiasi. Šiandien sukilėliai vėl raportuoja pasiekę mažų laimėjimų. Sukilėliai sakosi paėmę 14 paskirtų tranšėju lojalistų pozicijose. Mūšiai Ebro fronte tęsiasi kelių savaičių bėgyje. Per šiuos mūšius viso jau žuvo apie 120,000 kariuomenės abejose pusėse. Sukilėlių šiuose mūšiuose žuvo apie 50,000, o lojalistų apie 70,000. Tokias žinias paduoda sukilėlių žinių agentūra.

Rusija užstos Čekoslovakiją—Rusijos vyriausybė aiškiai pasakė Vokietijai, kad ji, karo atveju užstos Čekoslovakiją. Paveiksle matome rusų kariuomenės karininką, kuris aiškina naujokams kaip vartoti kulkosvaidį.

VĖLIAUSIOS PASAULINĖS ŽINIOS

GENEVA. — Šveicarijos vyriausybė šiomis dienomis įsakė kariuomenei paruošti projektą pakasimui minų po kiekvienu tiltu ir tuneliu, kurie jungia Šveicariją su kaimyninėmis valstybėmis. Vyriausybė perspėja, kad niekas tokiose vietose nesilankytų ir nebandytų jų fotografuoti.

GENEVA. — Vakar atidarytame Tautų Sąjungos posėdyje, buvo išrinkta Airijos premieras pirmininkauti šiai sesijai. Tautų Sąjungos posėsėdyje dalyvauja keturiasdešimt aštuonios valstybės.

LONDONAS. — Anglijos ministeris pirmininkas Chamberlain'as šaukia specialų ministerių kabineto posėdį sekantį pirmadienį. Šis ministerių kabineto posėdis yra šaukiamas, nes tą pačią dieną Hitleris pasakys savo kalbą Niurenbergo nacių suvažiavimo proga, kurios laukia visas pasaulis. Spėjama, kad Hitleris šioje kalboje pasisakys savo tolimesnius planus.

LONDONAS. — Hitlerio kalba, kuri supurtė visą pasaulį paveikė neigiamai ir Anglijos politinius sluoksnius. Londone kalbama, kad Hitlerio kalba sakyte sako, kad Anglija turi pagreitinti darbus amunicijos fabrikuose.

NIAGARA FALLS. — Kanados darbinnkų komitetas pareikalavo, kad visi darbininkai atsisakytų pirkti prekes, įvežamas iš agresyvių valstybių, kaip Vokietijos, Italijos ir Japonijos. Komitetas prašo pačių darbininkų nepirkti tų prekių ir kitiems tai pasakyti.

AIX EN PROVENCE. — Pirmadienį generolui Pershingui suėjo 78 metai. Savo gimtadienio dieną jis išlipo iš laivo Prancūzijoje, kur jis mano praleisti savo trijų savaičių atostogas. Generolas Pershingas sako, kad jo sveikata yra labai gerame stovyje.

MEXICO CITY. — Šiomis dienomis Meksikoje pradėjo siausti Choleros epidemija. Meksikos sveikatos departamentas prašo kitų valstybių pagelbos prieš šią ligą.

HENDAYE. — Vyras prieš vyrą kovodami Ispanijos sukilėliai pasistūmėjo pirmyn. Jų laimėjimui daug pagelbėjo 150 lėktuvu puolimas, kurie kulkosvaidžių ugnimi retino lojalistu eiles. Šis mūšis davė sukilėliams persvarą Ebro upės fronte.

ROMA. — Italijos oficiozas į tai atsako, kad jeigu žydai paskelbs boikotą jų prekėms, tai žydu padėtis Italijoje gali keleriopai pablogėti.

HONG KONG. — Pranešama, kad japonų karo lėktuvas bombomis apmėtė Standard Oil Co., kuri yra Hoihow mieste, Hainen saloje. Japonams apmėtant aliejaus tankas bombomis, tik vienas namas buvo sugriautas. Ant to namo plevėsavo Amerikos vėliava.

NIURENBERGAS. — Maršalas Hermanas Goeringas negali dalyvauti didžiajame Vokietijos kariuomenės parade, kuris yra dalis nacių kongreso programos, nes serga ir guli lovoje.

PREZIDENTAS ROOSEVELTAS KALBĖJOSI SU SEKRETORIUM HULL

ROCHESTER. Vakar laukdamas žinių apie savo sūnaus operaciją, prezidentas Rooseveltas veik visą naktį praleido daugiausiai galvodamas apie dabartinę Europos situaciją.

Jis pats neklausė kanclerio Hitlerio kalbos ar vertimo, kuris buvo skaitomas per radijo, bet pašaukęs telefonu sekretorių Hull, su juo gana ligą laiką kalbėjo, klausdamas jo nuomonės dėl Hitlerio pasakytos kalbos.

NACIAI PRIVERTĖ VIENĄ KLAUSYTI HITLERIO KALBOS

VIENA. — Nacių partijos lėšomis Vienoje buvo iškabinėti garsiakalbiai, per kuriuos buvo girdima Hitlerio kalba. Garsiakalbiai buvo išstatinėti kiekvienoje vietoje, kur susirenka didesnis būrelis žmonių. Kiekviena didžioji gatvės ar parkas buvo užverstas garsiakalbiais.

Nacių būriai vaikščiojo gatvėmis ir tarp minios—klausydami ką žmonės kalba apie Hitlerį.

Du Kurortai Veiks ir Žiemą

KAUNAS. — Šiemet numatoma bandymui Zarasų ir Kulautuvos kurortuose atidaryti ir žiemos sez. Zarasuose įvyks kelios pašliūžių sporto šventės, o Kulautuvoje norima įvesti tradicinį rogučių pasivažinėjimą.

HITLERIS REIKALAUJA SAVIVALDOS SUDETŲ VOKIEČIAM

NIURENBERGAS. — Vokietijos kancleris Adolfas Hitleris, savo paskutinėje kalboje, kurią jis pasakė nacių kongreso uždarymo proga, išsireiškė, kad sudetų ginčas turi būti baigtas. Tarp kita ko jis kalbėdamas pasakė, kad Čekoslovakijos prezidentas Bennešas yra vienas iš tų melagių, kurie kalbėdami apie Vokietijos jėgas niekuomet nepasakė tiesos. Toliaus jis kalbėjo, kad Vokietija vien tik taikos trokšta ir jos norai yra vieni iš geriausių.

Savo kalboje jis nė vienu žodžiu neužsiminė apie plebiscitą, bet pasakė, kad jeigu sudetams reikės pagelbos iš "savos šalies" jie visuomet gali būti tikri, kad ją gaus.

Jis nesileisdamas į smulkmenas, žodis po žodžio savo ugninga kalba degino visus tuo metu buvusius nacius ir bendrai visus Europos politinius ratelius. Be jokių išsisukinėjimų jis pasakė, kad jeigu sudetų vokiečiai nori savivaldybės, tai tas be jokių išsisukinėjimų ar atsisakinėjimų jiems turi būti duota.

Kada jis neminėjo atvirai apie plebiscitą, tai tas savaime aišku, kad sudetų vokiečių teritorija Čekoslovakijoj turi būti priskirta prie Vokietijos jei sudetai to norės. Jeigu tokia stipri agitacija ir toliaus bus varoma, kaip iki šiolai, dieną anksčiau ar vėliaus jie sutiks su tuo. Hitleris nepaliko jokios progos spėlioti ką jis mano daryti, bet jis tik perspėja, kad jei nebus reikiamai padaryti, jis grąsina Vokietijos įsikišimu į dabartinius Europos—jau ir taip supainiotus reikalus.

Tai buvo antra Hitlerio kalba, kurioje jis taip atvirai būtų visus mindžiojęs ar durniais vadinęs, kaip jis vakar pavadino Čekoslovakijos prezidentą Bennešą. Pirma jo panaši kalba buvo, kada jis kalbėjo apie Austriją. Toje savo kalboje jis Austrijos kancleri Šušingą irgi išvadino durniumi ir nieko neišmanančiu žmogumi, kuris neturi teisės prie valstybės vairo būti.

Daug kas laukia ir tikisi, kad Čekoslovakija susilauks tokių pat pasėkų, kaip ir Austrija, jei niekas nesiims griežtų priemonių Vokietijai suvaldyti.

Į Lenkiją Eis Mažiau Traukinių

KAUNAS. — Kadangi geležinkelių susisiekimas su Lenkija yra nuostolingas abiem valstybėm, tai, kaip teko girdėti, žiemos sezonui iš Kauno į Vilnių ir Lenkiją numatoma leisti tik vieną porą traukinių Ryšium su tuo lenkai galvoja Varšuvos—Rygos traukinių susisiekimą pasukti per Jonavą, Šiaulius, Joniškį.

GEROS SĄLYGOS LIETUVOS LINAMS

KAUNAS. — Lietuva yra stambi linų gamintoja. Pagaminamu kiekiu linų Lietuva užima, rodos, trečią vietą pasaulyje. Pastaraisiais metais pasaulinėse rinkose linų pareikalavimas ir kainos žymiai padidėjo. Į Lietuvą atvyko trys švedų pirkliai, kurie nori nupirkti didelį kiekį linų pluošto stambiems Švedijos pramonės tikslams. Šiemet linų pareikalavimas pasaulinėje rinkoje labai didelis, o Lietuvos linai gerai užderėję. Taigi galima laukti linams geros konjunktūros.

Japonai tvirtėja Kinijos fronte

HANKOW. — Kiniečiai praneša, kad japonų persvara yra jaučiama visame Kwangsi fronte. Kiniečių pozicijos yra stipriai apdaužytos. Kiniečiai sakosi, kad pereitą savaitę jie buvo patys užėmę kelis miestelius šiame fronte, bet tie miesteliai nėra joki strateginiai punktai ir jų laikymas jokios naudos jiems nedavė.

Yangtze upės fronte japonai prarado daug žmonių, užėmę vieną kalną, kuris turi svarbią strateginę reikšmę. Šiuo momentu Yangtze upės fronte japonai turi apie 20,000 kariuomenės ir tikisi kelių dienų bėgyje pasiekti dar didesnių laimėjimų.

Sparčiai Stato Savus Baidokus

KLAIPĖDA. — Lietuvos Baltijos Lloydo ties Seredžium vykdoma didžiulių baidokų statyba sparčiai žengia pirmyn. Neseniai buvo nuleistas į vandenį pirmasis naujasis baidokas ir jau su kroviniais nuplaukė į Klaipėdą, o šiomis dienomis nuleidžiamas į Nemuną ir antrasis baidokas, kuris taip pat savo pirmą reisą darys į Klaipėdą.

Rašytoja Čiurlionienė Suomijoje

Suomijoje dabartiniu metu vieši rašytoja Sofija Čiurlionienė. Ji išbuvo Suomijoje jau tris savaites ir padarė kelione po kraštą. Šiomis dienomis ji grįždama į tėvynę atsilankė Helsinkyje, ir Lietuvos konsulas dr. Oelleris jai pagerbti surengė pas save vakarienę, į kurią buvo pakviesti, tarp kitų, Suomijos moterų šaulių viršininkė, panelė Fanni Luukkonen, suomių moterų skaučių viršininkė panelė Anni Collan, Suomijos rašytojų sąjungos pirmininkas Yrjo Soini, spaudos atstovai ir t.t.

Lietuvoje Mažėja Gimimai, Bet ir Mirimai

KAUNAS. — Šiemet birželio mėn. visoje valstybėje buvo 1,671 jungtuvės, gimė 5,631 kūdikis, mirė 2,276 asm. ir priaugo 3,355 asm.

Palyginus su praeitų dvejų metų to pat mėnesio vidurių jungtuvės padidėjo: 18.2%, gimimai — 13.2% ir natūralinis prieauglis — 29.2%; o mirimai sumažėjo 4.3%.

Užsimušė žymus lakūnas

LONDONAS. — Anglijos karališkos aviacijos lakūnas, leitenantas Adams, kuris pereitais metais pasiekė naują skridimo į aukštį rekordą, iškildamas lėktuvu 53,937 pėdas.

Lakūnas Adams užsimušė manevrų metu, jo degančiam lėktuvui nukritus žemėn.

JAPONIJA VEŽA Į KINIJĄ NAUJŲ JĖGŲ

HANKOW. — Iki šiol japonai sekmingai stūmėsi pirmyn visais frontais link Hankow šiomis dienomis buvo sulaikyti kinų aktyvios kariuomenės ir partizanu, kurie mažais būreliais išsidalinę visokiais būdais stengiasi kiek galint daugiaus pridarvt žalos Kinijon lendantiems japonams. Kiniečiai pripažino kai kuriuos japonams laimėjimus, bet praneša, kad šie laimėjimai jiems daug jėgų atėmė.

Japonai prarade daug geriausiu kariuomenės daliu nuolime ant Hankow, dabar įsiveža naujų jėgų iš Japonijos.

—Šiemet Lietuvoje labai gerai auga grybai. Tinkamai marinuotus ir džiovintus grybus žadama eksportuoti į užsienį.

Perspėja Hitlerį—Vienas išdaugelio Anglijos aukštųjų valdininkų, Winstonas Churchill, kuris viešose kalbose perspėjo Hitlerį, kad skai tytųsi su Anglijos žodžiu, nes jis nepakęs perdaug stum doma.

ORAS

Numatoma: Giedra. Mažas skirtumas temperatūroje. Saulė teka 6:34, leidžiasi 7:10. Dienos ilgis 12 val. 26 min.

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY UNITY
Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840

Published daily except Sundays and Holidays by
Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsienuose:

Metams	$7.00
Pusei metų	$3.75
Trims mėnesiams	$2.00
Vienam mėn.	$0.90

Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje

Metams	$5.00
Pusei metų	$2.75
Trims mėnesiams	$1.65
Vienam mėnesiui	$0.75

Visais reikalais adresuokite:
Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

A. S. Trečiokas — Prezidentas.
J. Smitrus — Vedėjas.
S. E. Vitaitis — Redaktorius

LIETUVA PASIPIKTINUSI LENKŲ ELGĖSIU VILNIUJE

Lietuva vengia sueiti į glaudesnius santykius su Lenkija ne vien dėl to, kad lenkai pagrobė lietuvių sostinę Vilnių su dideliais plotais žemių, kad persekioja okupuotos Lietuvos lietuvius, kad praeity yra padarę lietuvių tautai daug skriaudų. Lietuva vengia tampriau rišti savo likimą su Lenkija ir dėl neaiškios, nepastovios ir net klastingos lenkų užsienių politikos. Iš tikrųjų, lenkų užsienių ir net vidaus politika ne tik Lietuvai, bet ir kitų Europos valstybių vyrams sudaro sunkiai atspėjamą mįslę.

Dabartinė pusiau diktatorišką lenkų vyriausybė turi didelę opoziciją pačiuose lenkuose, o beveik visos tautinės mažumos rodo opozicingumo net Lenkijos valstybei. Lenkai nieko nedaro savo tautinių mažumų lenkiškam valstybingumui sužadinti bei pakelti. Priešingai, lenkai lyg tyčia stengjasi kitataučius nuteikti sau priešinga dvasia. O atrodo, kad lenkai turėtų ypatingai rūpintis įgyti kitataučių palankumą savo valstybei. Juk nė viena Europos valstybė neturi tiek tautinių mažumų, kaip Lenkija. Tikslių duomenų nėra, tačiau apytikriai Lenkija turi tautinių mažumų:

Ukrainiečių	apie	7,000,000
gudų	"	3,500,000
žydų	"	3,000,000
vokiečių	"	1,500,000
lietuvių	"	800,000

Iš viso Lenkijoje gyventojų yra dabar apie 33,000,000 Taigi arti pusės visų gyventojų yra kitataučiai. Carų Rusijos ir Austrijos—Vengrijos valstybiniai organizmai buvo tvirtesni, tačiau ir šioms valstybėms sunkiai vyko svetimas tautybes viršininti ir triuškinti. Pati Lenkija yra pergyvenusi austrų-vengrų, o ypač rusų persekiojimų bei priespaudos bangas.

Dabar gi lenkai kitataučių persekiojimuose jau net pralenkia cariškosios rusų valdžios tautybių naikinimo užsimojimus. Šiandien niekas neabejoja, kad ir Rusijos ir Austrijos—Vengrijos imperijų žlugimo ir išnykimo svarbiausia priežastis buvo tų valstybių tautinių mažumų gausumas ir jų nepalankumas. Lenkams čia turėtų būti šiurpi pamoka.

Lietuva yra pasipiktinusi lenkų valdžios elgėsiu su Vilniaus krašto lietuviais. Mums nesuprantama ir keista, kaip lenkai gali suderinti su Lietuva normalių santykių buvimą su okupuotame krašte lietuvių persekiojimu. Tokia lenkų politika anaiptol nerado, kad jiems rūpėtų nuoširdi bičiulystė su Lietuva. Lenkų valstybės vyrų tokia žliba politika tautinių mažumų persekiojimui pastato visos valstybės likimą ant svarstyklių.

T.

Numirėlis atgyja, o gydytojas miršta

Plačiame pasaulyje būna įvairiausių nuotykių, tačiau visai nuostabus nuotykis neseniai atsitiko lenkų kaime Dolnia, Galicijoje.

Ten susirgo gana rimtai vietos gyventojas Juzef Kozlovski. Tuoj buvo pašauktas gydytojas. Pastarasis visapusiškai apžiūrėjo ligonį, bandė visaip padėti, tačiau nieko neišėjo, nes ligonis čia pat, beveik jo rankose, miršta. Gydytojas net jau konstatavo mirtį. Kozlovskio namiškiai ir tėvai rūpinosi laidotuvėmis. Jo kūnas buvo pašarvotas karste ir rytojaus dieną buvo susitarta su kunigu dėl laidotuvių. Vidunaktį du Kozlovskio draugai nepaprastai išsigando, kai pamatė, kad karsto dangtis kyla į viršų "Numirėlis" iškelia kojas ir atsistojęs ramiai sau nueina į virtuvę, kur atsigeria šalto vandenio.

Namie kilo sumišimas. Buvo paskubomis vėl pakviestas gydytojas, kuris pirma konstatavo Kozlovskio mirtį. Tačiau, kai gydytojas atėjo ir savo akimis pamatė "numirėlį" gyvą ir nenorintį grįžti į karstą, jis taip išsigando, jog tuoj plyšo jo širdis ir vietoj mirė.

Kozlovskis liko gyventi. Jis tik buvo užmigęs kuriam laikui letarginiu miegu.

Per Metus Nori Nupirkti 10 Laivų

KLAIPĖDA. — Šiuo metu Lietuvoje esančios trys laivininkystės b-vės jau turi 10 prekybinių laivų. Kadangi jie visi duoda gera pelną, laivų skaičių numatyta per metus padidinti bent ligi 20-ties. Naujų laivų dar pirks Lietuvos Baltijos Lloydas, "Sandėlio" ir Sviderskio b-vės.

Pennsylvanijos "strategai"— Paveikslė matome Pennsylvanijos universiteto futbolo komandos trenerius, kurie jau ruošia komandą šiam sezonui.

TRINDI, RINDI, RIUŠKA

Tėvynė įdėjo pasikalbėjimą su waterburiečiu T. Matu, kuris šiemet Lietuvą lankė, ir tą pasikalbėjimą kiti kairiųjų laikraščiai gardžiai pakartojo. Matas, matyti, į viską Lietuvoje žiūrėjo per labai didelį raudoną teleskopą, nes (pasak jo) "Lietuvoje žmonės neturi 1921 metų ūpo; tada visi buvo linksmi ir su viltimi į ateitį žiūrėjo. Daugybė Lietuvos ūkininkų tarp utėlių ir blusų gyvena, daugelis serga trachoma ir sifiliu," ir taip toliau, ir taip toliau.

Matematika, sakoma, niekados nemeluoja. Tai griežčiausio teisingumo mokslas. Dienraštis Vakarai pasakoja, pernai visoje Lietuvoje visas tūkstantis **daugiau** porų susijungė, negu užpernai. Laikraštis sako: "Šis skaičius rodo, kad žomnių gyvenimas, matyt, pasidarė geresnis ir medžiaginiai, nes juk 'svodbas' kelti kaštuoja ne mažai, o naujas šeimas sudaryti, irgi daug. Tur būt, su tuo turi ryšį ir povainikių vaikų skaičiaus **mažėjimas.**"

Amerikos lietuvis geriau priims šią šaltos statistikos išvadą, negu "draugo" Mato "savo akimis" matytus utėlynus ir blusynus. Amerikietis Lietuvoje, paprastai, telanko savo gimines, todėl "draugas" Matas nelabai gerai savo giminę amerikiečiams nuvaizduoja, jei tvirtina, "daugelis ūkininkų tarp blusų ir utėlių gyvena."

Dzūkija, sakoma, neturtingiausias Lietuvos kraštas. Bet kairiųjų Vilnis cituoja Lietuvos Žinias, kur vienas Merkinės apylinkės dzūkas ūkininkas pasakoja:

"Turiu 30 ha. Baigsiu rugius kirscie, aisim grybų rinkcie. Už grybus, kai visa šeimyna renkam (žmona ir šeši vaikai), per sezonų sudarom apė tūkstancį litų. Laikau penkius arklius. Žiemą jais vežu mišką, ir ce uždirbu. **Gyvenc možna, cik reikia necingėc."**

Atvažiavęs koks ten ponaitis iš Kauno. Jam nepatikę šiene miegoti, o grįčioje musės. "Kų ce daryc, dzūkas toliau pasakojo, ponų priimc nemokame, **ale valgyc turim ką, ot!"**

Laisvė įdeda savo korespondento pasikalbėjimą su binghamptoniete, Adele Tvarijoniene. Ji, štai, ką apie Lietuvos ūkininkus pasakoja: "Dabar kiekvienas stengiasi laikyti gyvulių mažiau, bet geresnius. Seniau dažnai būdavo, ūkininkas laiko kelias karves ir neturi užtektinai pieno, dabar tas pats karvių skaičius duoda pieno netik sau, bet ir parduoti, nes karvės geriau prižiūrimos, geriau maitinamos. Žmonės ir sau vartoja įvairesnį maistą. Šviežios daržovės—tomeitės, salotai, braškės—sezone yra kasdieninis valgiams priedėlis."

Matas, sakosi klausinėjosi "daugelio ūkininkų," ar jie buvo labai išsigandę, lenkams grasinant Lietuvą pulti. Vieton atsakyti, visi jam statė šiurkštų klausimą: "O ar po lenkais mums būtų blogiau?" Tvarijonienė gi šitais Laisvės korespondentui papasakojo į klausimą: "Ar lenkų pasimojimas pulti Lietuvą labai gyventojus išgązdino?"

"Sakoma, ne. Lietuvių jaunimas buvęs pasiryžęs laikytis prieš lenkus. Jis įsitikinęs, kad lenkai, nors skaičiais gausesni, yra baikštūs, ir lietuviai juos įstengtų nugalėti."

Žurnale gi Karys skelbiama, Lietuvos liaudis jau baigia ketvirtą milijoną litų Ginklų Fondui aukoti. Matematika čia vėl nugali draugo Mato "teleskopą."

Palyginus Mato pasakojimus Tėvynės redaktoriui su pasakojimais kitų, su pranešimais laikraščiuose ir su statistikos daviniais, kyla klausimas, kokį kraštą draugas Matas šią vasarą lankė: Lietuvą ar Polsčią? Nes tik Polščioje ūkininkai taip skurdžiai gyvena ir valstiečių bruzdėjimas pradeda kilti. Ne jau, prie negerų akių Matas ir geografijos nežino, ir vieton Lietuvos pataikė Lenkijon?

Įdomu mums, kad Tėvynės redaktorius, kuriam prieinami tie patys laikraščiai, kaip mums, be pastabų draugo Mato žodžius įdėjo ir SLA organą pavartojo Lietuvą ir lietuvių liaudį apteršti.

Trindi, rindi, riuška,
Kas ten girioj triuška?
Nagi, Matas seka žinią,
Apie kurią jis nežino

Vyt. Širvydas

Lietuvos vėžiai skraido lėktuvais

Prieš keliasdešimt metų kažkokia epidėmija buvo išnaikinusi visus vėžius Lietuvos upėse ir ežeruose. Vėliau pradėjo vėl vėžių atsirasti, bet ne visur. Lietuvos vyriausybė pasirūpino ir upių bei ežerų vėžingumu. Prieš keletą metų buvo išleistas parėdymas, kuriuo nustatoma, kada vėžius galima gaudyti ir kokio didumo. Maži vėžiukai, jei sugaunami, turi būti paleidžiami atgal į vandenį. Be to, miškų departamentas pradėjo supirkinėti mažus gyvus vėžiukus ir juos leisti į tuos ežerus, kur iki šiol vėžių nebuvo. Tuo būdu norima vėžių priveisti visose upėse ir ežeruose.

Įdomu, kad tokių vėžių, kaip Lietuvoje, nėra beveik niekur Vakarų Europoje. Vokietijos, Prancūzijos Belgijos geriausiuose restoranuose lietuviški vėžiai vertinami kaip nepaprastas skanumynas. Žinoma, už tą skanumyną ir kainos imamos labai aukštos. Mat, vėžiai turi būti gyvi prieš virimą ir valgymą. Nugaišę vėžiai tuojau sugenda ir netinka vartoti maistui. Todėl vėžys ištrauktas iš vandens, sudėtas į lapus pintinėse, gali gyventi keletą dienų. Kad galima būtų vėžius greičiau patiekti Vakarų Europos didmiesčiams, jie iš Lietuvos siunčiami kasdien skrendančiais keleiviniais lėktuvais. Kaip žinia, vėžys labai menkas keliautojas. Tad bent prieš mirtį vėžiai gauna pavažiuoti greičiausia susisiekimo priemone—lėktuvu.

T.

Žmogus, kuris moka kvėpuoti ašarinėmis dujomis

Labai didelę sensaciją mokslo pasaulyje sukėlė neseniai pasirodžiusi žinia, kad kažkokia anglų gailestingoji sesutė gali kvėpuoti ašarinėmis dujomis ir jai nė kiek nekenkia. Anglų mokslininkai griebėsi ištirti šį reikalą. Šioji sesutė, kartu su kitomis jos draugėmis, buvo pakviestos į specialų kambarį, kuris buvo prileistas ašarinių dujų. Visoms sesutėms buvo išdalytos dujokaukės. Kai gydytojas liepė nusimauti kaukes, tai visos sesutės neišlaikė ir tuoj užmovė atgal kaukes. Tik viena iš jų liko laisvai be dujokaukės. Ji pareiškė, kad jai dujos nekenkia.

Ji tuoj pradėta tyrinėti. Mokslininkai nustatė, kad ji turinti tokias pat savybes, kaip šunes, arba katės, kurios nebijo ašarinių dujų.

Vaizdai iš vaikų šventės A. Panemunėje, įvykusios rugpiūčio 21 d: 1. vaikai žiūri vaidinimo ir 2. vaikų pramogos—kareiviai pajodo savo arkliais vaikučius.

LIETUVA STENGIASI KELTI LAUKŲ DERLIUS

Lietuvai labai keista buvo girdėti, kad ekonominės krizės metai, žemės ūkio produktams labai atpigus, kai kuriose šalyse dirbtinomis priemonėmis buvo stengiamasi žemės derlius mažinti. Pavyzdžiui, Jungtinėse Amerikos Valstybėse iš iždo buvo primokama farmeriams už kviečių pasėlių plotų mažinimą. Brazilijoje buvo skandinama ir deginama kava. Olandijoje ir Danijoje buvo naikinami galvijai. Tokių ir panašių priemonių buvo imamasi tikslu sumažinti žemės ūkio gaminių kiekius, kad pakiltų jų kainos pasaulinėse rinkose.

Lietuva apie žemės ūkio našumo mažinimą nepagalvojo net tada kai stačiai neturėjo kur dėti maisto produktus. Čia buvo laikomasi nuomonės, kad visada bus mažesnė bėda nuo žemės ūkio gaminių pertekliaus, negu nuo jų trūkumo. Todėl visą laiką buvo rūpinimasi žemės ūkio gamybą didinti. Kitaip ir negalėjo būti, kai visa krašto gerovė daugiausia remiasi žemės ūkiu. Be to, Lietuvos žemės ūkio gamyba dar nėra pasiekusi tokio aukšto laipsnio, kaip kai kuriuose kituose kraštuose.

Sakysim, danai, olandai, belgai dar ir dabar iš savo laukų gauna dvigubai didesnius derlius, negu Lietuvos ūkininkai. O tų kraštų žemė savo prigimtyje nėra derlingesnė. Bet olandai, danai savo žemę geriaus įdirba. O ypač trėšia dirbtinomis, pirktinėmis trąšomis.

Iki šiol Lietuvos vyriausybė labai skatino ir rėmė ūkininkus, kad jie plėstų gyvulininkystę, labiausia kiaulių ir pieno ūkį. Per keletą metų čia daug pasiekta. Sviestas ir skerdyklose gerai apdirbta kiauliena (bekonas) jau užima labai žymią vietą Lietuvos eksporte. Grūdams labai atpigus, ūkininkai pradėjo mažiau rūpintis javų derliais. Savo reikalams užtekdavo javų, o prastesnius grūdus sunaudodavo gyvulių pašarui. Tačiau tolimesnė žemės ūkio pažanga reikalauja ir javų derlių pakėlimo.

Vyriausybė, iki šiol daugiausia paramos teikusi gyvulininkystės išsigydymui, dabar žada imtis priemonių ir javų derlių pakėlimui. Šių metų pavasarį, vyriausybės pageidavimu, buvo sudaryta seimo narių komisija žemės ūkio reikalams tyrinėti. Toji komisija žemės ūkio ministerijos ir kitų žemės ūkio žinovų padedama, svarstė klausimus, kaip paremti ūkininkus, kad jie norėtų ir galėtų gauti didesnius javų derlius. Komisija pripažino, kad javų derliams pakelti geriausia priemonė būtų nustatyti iš anksto javams tvirtas kainas, kad ūkininkai iš anksto žinotų, kiek jie gaus už savo išaugintus javus. Kita priemonė, padėti ūkininkams lengvesnėmis sąlygomis įsigyti dirbtinių trąšų. Toliau, reikia rūpintis žemių nusausinimu ir nusausintų plotų derlingumo pakėlimu, reikia suteikti ūkininkams lengvatų naudotis mašinomis, ir panašiai.

Atrodo, geros priemonės, bet jų platesniu mastu pavartojimas pareikalautų daug milijonų litų, kurių vyriausybė šiam reikalui negali skirti. Tačiau jau šiemet vyriausybė ima si kai kurių priemonių, kurios turėtų būti paskatinimas ir parama javų derlių pakėlimui. Atitinkamų įstaigų atstovai jau svarsto klausimą apie javų kainų pakėlimą. Nors pasaulinėje rinkoje, dėl šių metų gero derliaus, javų kainos žemos, tačiau Lietuvos ūkininkai gaus už javus tokias kainas, kad jų gamyba visai apsimokės.

Vyriausybė pasirūpino ir dirbtinių trąšų atpiginimu. Dirbtinės trąšos įvežamos iš užsienių, taigi jų kainos sunku reguliuoti. Šiemet vyriausybė jau tiek padarė, kad apsiėmė apmokėti visas trąšų po kraštą išvežiojimo išlaidas. Tokiu būdu visur trąšų kainos bus vienodos. Iki šiol toliau nuo uosto ir geležinkelių gyvenantiem ūkininkam tekdavo mokėti už trąšas brangiau, nes jų pristatymas buvo brangesnis, o javus turėdavo parduoti pigiau, nes brangiau kaštuodavo į didesniuosius sandėlius nuvežimas. Dabar, kai trąšų pervežimo išlaidas pasiėmė vyriausybė, visur jų kaina bus vienoda.

Numatoma, kad šių metų rudens sėjai ūkininkai nupirks apie 100,000 tonų trąšų. Jų išvežiojimas po visą kraštą sudarys apie 1,500,000 litų išlaidų, kurias apmokės vyriausybė.

T.

LAIŠKAI VIENYBĖS REDAKCIJAI

Sveikinu naują VIENYBĖS redaktorių S. E. Vitaitį ir linkiu geriausio pasisekimo kaip naujam redaktoriui, taip ir visam dienraščio štabui.

Smagu, kad mūsų mylimas dienraštis VIENYBĖ gyvuoja, kuris suteikia naujasias žinias iš viso pasaulio ir iš mūsų senosios tėvynės Lietuvos. Malonu sužinoti kas dedasi Lietuvoje, iš kurios žinias aš seku kasdien. Jei kurį rytą dienraštis neateina, tai po kelis kartus einu žiūrėti į pašto dežutę. Kuomet gaunu VIENYBĘ popietį, tai nusinešu į darbą ir pripuolamas skaitau.

VIENYBĖ atlieka svarbią lietuvių gyvenimo misiją, nuolat pasaugodama Amerikos lietuvius, kad nesidėtų su komunistais ir kitais diktatūrų garbintojais. Užtai aš VIENYBĘ skaitau ir ji yra mano mylimu dienraščiu. Prie šio svarbaus tautiško darbo visomis išgalėmis prisidėsiu ir aš, parinkdamas naujų skaitytojų mūsų dienraščiui, tuomi paremdamas jo palaikymą.

M. Butvilas,
Hartford, Conn.

Malonu man yra Tamstą p. Vitaiti pasveikinti užėmusį taip svarbią ir atsakomingą VIENYBĖS dienraščio vyriausio redaktoriaus vietą. O dar maloniau, kad Tamsta paėmęs VIENYBĖS vairą į savo gabias rankas pasižadate dienraštį vairuoti plačiu liberalizmo keliu, iš kurio paskutiniu laiku VIENYBĖ lyg buvo iškrypusi.

Pasitikėdamas, kad Tamstos vairuojama VIENYBĖ sustiprės ir kartu sucementuos tautinę srovę į stiprų ir galingą kūną, kuris nubloškęs visus izmus į šalį vęs tautinę srovę šviesiu liberalizmo keliu į skaisčią ateitį. Linkėdamas Tamstai ištvermės sunkiame redaktoriaus darbe, kartu pasižadu visomis išgalėmis remti dienraščio palaikymą.

Petras P. Jaras
Baltimore, Md.

Sveikiname naująjį VIENYBĖS redaktorių p. S. E. Vitaitį ir linkime geriausio pasisekimo atsakomingose pareigose. Ilgiausių metų Tamstai ir Tamstos redaguojamai VIENYBEI. Mūsų visokia parama Jums užtikrinta.

Česniai
Cleveland, Ohio.

RADIJO DARBO SUKAKTUVĖS

PHILADELPHIA, Pa. — Lietuvių Radijo Valanda, kuri yra transliuojama trečiadieniais, devintą valandą vakare iš stoties WHAT, minėjo savo keturių metų sukaktuves rugpiūčio 31-mą dieną. Programą išpildė Lietuvių Radijo Valandos Orkestras, kuriam vadovauja muzikas Juozas Jurčiukonis — dainininkės Marija Vaidžiulienė ir jos dukrelė Aldona, tenoras Domininkas Antanaitis ir pijanistė Franciška Ausevičiūtė. Apart to, kalbėjo ir Jonas Grinius, gerai žinomas liet. veikėjas ir lietuvybės prietelis. Ponios P. Antanaitienės vedamas programas atsižymi tuomi, kad jis tarnauja vien tik lietuviams ir lietuvių reikalams. Per keturis metus tame programe nebuvo skelbiama nei vienas kitataučių garsinimas.

Besiklausant jos programo rugsėjo 7 dieną, teko išgirsti gana įdomų pranešimą apie profesorių Alfred'ą Senn'ą, kurį pasikvietė Pennsylvania Universitetas Philadelphijoj, darbuotis jų mokslo įstaigoj. Profesorius Senn'as yra šveicarų kilmės, tačiau kaipo filologas ir istorikas jis rado didelį susidomėjimą lietuvių tautos evoliucija ir jos kalba. Profesorius Senn'as yra autorius įvairių knygų, kurių tarpe randasi lietuviška gramatika ir lietuviškas žodynas. Tad, labai buvo malonu sužinoti, kad prof. Alfred'as Senn'as, kuris yra taip nuoširdus lietuvių tautai, kalbės per p. Antanaitienės vedamą programą, trečiadienį rugsėjo 14-tą dieną, devintą vala. vakare. Philadelphijos ir apylinkės lietuviai nepraleiskite tos progos išgirsti prof Senn'o kalbos.

Lietuvaitė

Sudetas—Vienas iš didžiausių Europos "triukšmadarių", Konradas Henlein'as kuris yra dabartinių neramumų Čekoslovakijoj kaltininkas. Konradas Henlein'as yra 40 metų amžiaus, anksčiau buvęs sporto instruktorius mokyklose.

VIENYBĖ

Volume two — BROOKLYN, NEW YORK, WEDNESDAY, SEPTEMBER 14, 1938 — Number Thirty-three

IN QUEST FOR LITHUANIAN WAYS IN LIFE

By C. R. JURGELA

II. Aryan Mother Tongue

It is not now doubted that the Iberians and the Ligurians had not been a parental Indo-European race. The Iberians had been a south-western branch of a Hamitic race and had spoken a Hamitic language, related to the Numidian and the present-day Berber tongues. The Ligurians had spoken a language later adopted by the Spanish Basques and related to the Accadian tongue.

Thus remain *two aboriginal European races—Teutonic and Lithuanian-Celtic-Slavonic.*

French and German scientists and publicists have been engaged in a prolonged argument, —not endeavoring to "establish" a homeland of the Indo-Europeans, but to amass compliments to their own respective nationalities. Especially biased are the Germans. For instance, consider their silly efforts to "prove" that the Teutons had been the original settlers of the Baltic region. If we were to believe German nationalists who push the Lithuanians far to the east, and the Polish propagandists who maintain that the Lithuanians had settled far west, it would seem that we had no home-land.

Isaac Taylor disinterestedly considered various theories and decided against the German contentions. He grants that the nomadic woodsmen, ancient Teutons, exibited abilities to band into large raiding parties and to maintain discipline in action. Thus these bellicose raiders had been mostly successful in battles and had developed a lust for adventures. Their long past as a hunting people had aided in developing their raiding abilities. However, as is amply proved in history, barbaric conquerors ordinarily succumb to a higher culture and language of the vanquished.

The science has now gathered ample proofs to convince that a primitive nation, adopting a language of another culturally higher race, adjusts and simplifies that language. It is difficult for a more primitive people to pronounce the sounds of a new language and to understand the more complex etymologic and syntactic forms of a more developed language. Consequently, a language devoid of original forms and suffixes, possessing some undeveloped variations, is a language adapted from another. On the contrary, a language full of its ancient peculiarities, rich in its forms, has more right to claim the distinction of being the original or mother tongue.

In the light of these considerations, adduces I. Taylor, *of all the present European languages the Lithuanian has the most rights to claim to be a representative of the original language. It safeguarded* more than the ancient Greek, its original flexions and conjunction of sounds. While the German language, devoid of its original forms and flexions, having suffered so many phonetic changes and lost its ancient declensions, having abreviated suffixes, has very little to claim to be the original language of a Germanic race... and no right to claim motherhood for all other non-Germanic Aryan languages.

The Teutons had been settled between the Celts and the Lithuanians. However, there is no proof found that the Celts and the Germans had been neighbors at the period of the formation of languages, and there are many proofs to the contrary. Furthermore, no evidence is to be found of the Germanic influence to the Celtic language. There are more connections between the Lithuanian and the Celtic, and between the Lithuanian and German, than between the Celtic and Germanic languages.

The Lithuanians had been neighbors to the Goths, Germans and Swedes. It is impossible to maintain that the Lithuanian language had borrowed its phonetic richness, ampleness of forms and flexions, development of syntactic structure and symmetry, logic and preciseness, its beauty and softness, from the mutilated, devoid of original flexions, abbreviated and impaired phonologically Germanic language (I. Taylor). It is hard to shake off a conviction that the *Teutonic language was born of the older forms of the Lithuanian-Slavonic languages.*

HUGE THRONG ATTENDS NUTMEG STATE SLA PICNIC IN ANSONIA

Successful Alliance affair jointly presented by New Haven and Ansonia Lodges; Children's School, Instructor, extolled

ANSONIA, CONN.— A capacity crowd of Lithuanian American from all parts of Connecticut descended upon Shutzen Park here on Sunday, September 4th and enthusiastically acclaimed the Lithuanian school of New Haven and its instructor, Dr. Jos. J. Raymond, noted philalogist of the Columbia University faculty. The picnic was jointly presented by Lodge 66 of Ansonia and New Haven's Lodge 142 of the Lithuanian Alliance of America.

Weather Ideal

The cool, sunny weather coupled with the fact that the next day would be a holiday, apparently had much to do with the success of the affair. The younger people danced with a vigor and tirelessness seldom displayed at a picnic, the elders ate, drank and fraternized with a gusto which was gratifying to behold. Everyone present appeared to be having a grand time.

Program Brief

The absence of long-winded speeches particularly pleased the assemblage. The program consisted of songs and recitations by students of the Lithuanian school. Speakers included Mr. B. Vedeikis of Hartford, president of the SLA Fourth District; Vitalis Buksnaitis of New York, vice president of the SLA Fifth District and VIENYBE's English Editor, the messrs. M. Vokietaitis and J. Ceponis of New Haven; Dr. Jos. J. Raymond-Rimavičius, and Mr. J. Marčiulonis of Ansonia, wha acted as maste rof ceremonies. Tumultous outbursts of applause frequently indicated the wholehearted approval of the audience.

Julia Leknickas

Crowned Miss Vienybe of Montreal, Canada at the recent picnic held August 28, 1938 in the same city.

WASHINGTON CORRESPONDENT REFLECTS

Series of interesting travel articles, which depict the Lithuanian scene and are written by Mrs. Anna Karpius in both Lithuanian and English, have been appearing currently in the Dirva. The writer recognizes number of personalities whom he met in Washington, D. C., namely: the Motuzas brothers and Mr. Pranas Rimkus.

The Motuzas brothers are the young men who showed one of the finest moves of Lithuania at a Lithuanian Night held at the Catholic University on April 2, 1937 at which time Mr. K. S. Karpius also gave an interesting talk on the Lithuanian Cultural Garden in Cleveland before a distinguished gathering. It was on this same occasion that Mr. Pranas Rimkus dropped in on the proceedings and joined afterward the mid-night supper gathering, among whom was His Excellency Alfreds Bilmanis, the Latvian Minister.

Mr. Pranas Rimkus has been in the United States on a Lithanian Government scholarship to pursue advance studies in Agriculture and is now a member of the Lithuanian Chamber of Agriculture. Lithuania can well be proud of her young stalwart sons like Rimkus and should send over more young men of proven ability, scholarship and character to better the social, economic and cultural status of the Lithuanian masses. It is men of Mr. Rimkus' caliber who can benefit the Lithuanian farmers through scientific study of our own agriculture methods and introduce those that would be most adaptable to Lithuanian way of life. Hitherto, we have had men of the old school visit our shores. They have admitted through their own observations and studies that we in the United States have more superior agriculture methods; but did they in return endeavored to benefit their own farm folk when they got back or did they merely sit back and let things take their usual course?

Lithuania is an agricultural country and her wealth is essentially in the land. That is the reason why she all the more should strive for perfection in the agriculture science She should endeavor to produce bettter flax, better forage products, better live stock, better poultry, better orchards, etc. than her competitors. To do this, she must have men and women of proven ability and leadership qualities. Without doing away with her regular diplomatic career men, she could supplement to her diplomatic offices men of science, letters and business who would concern themselves with the welfare of the Lithuanian masses — culturally, ocially and economically.

Probably there is something in the "Back to the Farm Movement" as advocated by Henry Ford. As time marches on, science, no doubt, will have uses for many of the agricultural products and agricultural countries like Lithuania are due to have their share of abundance. *L. J. Esunas*

4,000 ATTEND OUTING SO. BOSTON

Dr. Paul Jakmauh, who has been nominated by Governor Hurley for the post of State Commissioner of Public Health, was guest of honor at the annual field day of the So. Boston Lithuanian Citizens' Association at Oakland Grove, East Dedham. Nearly 4,000 persons attended.

Dr. Jakmauh, a Lithuanian-American, made a brief appearance and assisted in greeting the early comers. Other engagements forced him to leave after talking with his many friends there.

Sports events, including racing, high jumping, shotput, balloon-bowling, potato races, and other oddities, were staged Dr. Anthony L. Kapochy headed the sports committee and was assisted by Paul Bratenas, Paul Zasimen and William A. Amsie.

An interesting part of the programme was a "suktinis" contest, a native dance of Lithuania. In general charge was Mrs. Jadviga M. Tumavicius, assisted by Charles Urbon and Frank Tuleikis. Alexander Bernotas is president of the association.

DEFENDER—The leading figure among many top-flighters in the 42nd series of national amateur golf championship, at Oakmont, Pa., is Johnny Goodman of Omaha, defending his title. Goodman, who has mixed golf and insurance successfully, won the title last year at Portland, Ore., after striving for it since 1929. He defeated Billows.

LITHUANIAN COURSES AT COLUMBIA U.

NEW YORK, N. Y.—Registration for the Lithuanian courses to be offered at Columbia University, New York City, will take place at the end of September. Three courses in Lithuanian will be given: 1-Practical Lithuanian for Beginners, 2—Lithuanian for more advanced students 3 — The history and culture—literature, language, art, dances— of Lithuania.

University back-ground is not necessary to participate in these courses. Further information rdgarding these studies may be obtained from Columbia University Extension, New York City or from Dr. Jos. J. Raymond, Philosophy Hall, Columbia University, New York City. Watch Lithuanian newspapers for further details.

NOTRE DAME TERROR—Getting into practice to roll 'em flat on the football field is big Ed Beinor, left tackle on the Notre Dame grid team, 1937 All-American in that position. Here he presents an awe-inspiring spectacle on the university's field at South Bend, Ind. The Irish open their grid season on Oct. 1, with a game with Kansas University at South Bend.

OUT OF LITHUANIA'S PAST

"Barbara"

Another beloved and tragic figure in the history of the well known feminine personalities of Lithuania's past is the beauteous Barbara Radzivil, wife of Zygmunt August, Grand Duke of Lithuania and King of Poland.

Zygmunt August, chosen by the Lithuanians, was the last to have ruled a Lithuania autonomous from Poland. Beginning with his successor, the elected kings of Poland automatically became Lithuania's Grand Dukes. Zygmunt August had been married to Elizabeth, daughter of the Czech-Hungarian king, but she did not live long. Her death was attributed to poisoning at the hands of evil Bona Sforza, the Italian mother of Zygmunt August.

While residing in Vilnius, Zygmunt August became acquainted with the beautiful Barbara, daughter of Jurgis Radzivil and widow of the very rich Goztaut. The marriage between the two took place in the summer of 1547. It was a secret marriage in the presence of only the members of the Radzivil family.

As Z. August ready to take over the Polish throne, felt that the secret could no longer be hidden, he revealed it to the Polish Bishop Maciejewski and to John Tarnowski of Cracaw, who pledged their intercession on his behalf if he would deed to the Poles the wooded Bielski tracts. Zygmunt August acceded to this demand.

The life of Barbara was a miserable one.. Zygmunt August loved her greatly, but he, too, had to contend with a lot of misery from all sides. The Polish aristocracy and the Szlachta together with the witch mother, Bona, were driving him to despair through their various intrigues to secure an annulment of the marriage, but loving her sincerely, he protected and stood by her.

To write a biography of Barbara would be like relating a long series of miseries, of wasted life, all due to her mother-in-law, Bona, who once, being out of all types of means for causing trouble to poor Barbara, hired a sorceress to bring about separation between Zygmunt and Barbara. This was discovered in time to catch the sorceress. She was placed in a cage where many sacred pictures of saints were hung, that the devils should be unable to free her and was burned alive. Zygmunt August saw Barbara crowned as queen on December 6, 1550.

It is only natural in having had to live a hellish life of this sort, that one's resistance should finally weaken. Only a month later, in January of 1551, Barbara was taken ill. She died on May 9, at the age of 29. It is said, that the court doctor's being an Italian, hastened her death. Such was the belief of the king too, that his mother was the cause of the death of his wife.

Barbara was buried in Vilnius. The king mourned her greatly, and his love for her was so intense that he employed even astrologers to keep him informed of what his beloved Barbara was doing in heaven.

The lives of Barbara, of Zygmunt August with his loves and wives (Three wives and one Paramour—Barbara Gižiutė) and that of the witch, the Italian mother, are intriguing. It is indeed, an unusual novel, very rich in material. We regret that our literature is so meager in acquainting the Lithuanian student with the many personalities of all types contained in our fascinating history.

LITHUANIA'S FAIR EXHIBIT TO STRESS QUALITY NOT QUANTITY

Lithuania Intensely Interested in World's Fair 1939, Says Miss Avietenaite

NEW YORK, N. Y.—A luncheon was offered by New York World's Fair 1939 executives Friday, September 2, to Miss Madeleine Avietenaite, Commissioner General to the Fair for Lithuania; Povilas Zadekis, Minister for Lithuania at Washington; and Jonas Budrys, Consul General at New York, accompanied by Mrs. Budrys.

Lithuania's exhibit, in the Hall of Nations, will rely on quality rather than quantity, according to Miss Avietenaite, who was born of Lithuanian parents in Massachusetts and when Lithuaniai regained its independence, twenty years ago, departed for Kovno where she has been active in governmental circles ever since. She is the only woman Commissioner General connected with the Fair.

Handicraft work in metals, textiles, pottery and folk art will be selected with great care and the number of objects displayed at the Fair will be held to a minimum. In this way the visitors will be enabled to devote his entire attention to one or two works of art without being distracted by so many that choice is difficult.

"Lithuania," said the Commissioner General, "is intensely interested in the New York World's Fair 1939. Enthusiasm has reached such a pitch, even at this early date, that savings account clubs have been formed and hundreds of Lithuanians are making weekly deposits to assure a sum that will pay for their trip next year.

"They regard this occassion as unique because for the first time they feel that they will be able to see all of America in one place. Previously America seemed so vast and scattered they hardly dared come over. Now, it is made much easier, and in addition they will see most of the rest of the world.

"There is a further consideration. Lithuania both wishes to see the United States and also to show its gratitude to a country that for many years was haven for those who sought freedom and a new life. At present there are several large colonies of Lithuanians in the United States and those who come from the home country will have the opportunity of reuniting with friends and relatives who have not been seen for many years. These reunions will go far toward binding the two countries closer together."

In addition to murals that will decorate the Lithuanian hall, a large map at one end will depict Lithuania of the 15th century when it was the great power in Europe. A hall of honor will contain exhibits revealing what Lithuania is today, with its industry, commerce and agriculture.

Please address all mail concerning this page to the editor, 104-40 117th Street, Richmond Hill, New York. Manuscript should be written on one side of the paper and will not be returned unless accompanied by stamped, self-addressed envelope.

VIENYBĖ

STOJAME Į DARBO VAGĄ

Amerikos Lietuvių Tautinio Jaunimo Sąjungos Centras New Yorke suorganizuotas iš vietos jaunimo vadų ir veikėjų imasi iniciatyvos trumpu laiku atlikti visuomeninį svarbų darbą.

Šiuo laiku centro valdyba išrinktoji visuotiniame susirinkime ruošia konstituciją ir tolimesnius veikimo planus. Visa tai paruošus ir atlikus plačioji lietuvių visuomenė matys mūsų darbui paruoštus planus viešai spaudoje. Bet dabar svarbiausias momentas šiuo trumpu laiku verčia atlikti svarbius darbus. Kaip tiktai džiugu turėtų būti tiems visuomenės seniesiems veikėjams, kurie jau spaudoje ir savo pasikalbėjimuose rimtai svarsto jaunimo organizavimo ir darbo klausimus

Pirmasis centro valdybos darbo žingsnis yra surengti Spalių 9-tos dienos Vilniaus užgrobimo sukaktuvių minėjimą. Prie to jau ruošiamasi ir masiniai bus minima spalių 8 dieną, šeštadienio vakare. Susivienijimo salėje, 197 Grand St., Brooklyne.

Organizacijų ir visų draugijų atstovai bus kviečiami prisidėti prie rengimo minėti žodžiu ir raštu.

Minėjimo programa bus nustatyta organizacijų atstovų bendrame susirinkime. Kalbėtojai ir smulkiau bus paskelbta spaudoje vėliau.

Turėkite savo omenyje šiame darbe dalyvauti visos tautinės organizacijos ir plačioji lietuvių masė.

A. L. T. J. S-gos Centro laik. Valdyba:

V. Bukšnaitis, Pirm.
P. Juknys, Sekr.
E. Atkočaitienė
A. Alekna,
O. Petronytė,
J. Grajauskas.

Atisveikinęs su draugu. Buvęs New Yorko valstybės gubernatorius Alfred'as E. Smith (dešinėje) išeina iš rezidencijos mirusio jo draugo kardinolo Hayes. Šalia jo kunigas P. L. Richard.

LANKĖSI *VIENYBĖS* ĮSTAIGOJE

Rugsėjo mėn. 10 d. VIENYBĖS įstaigoje lankėsi Enoch Klimas iš Philadelphijos, Pa. Jis yra sūnus velionio daktaro Klimo. Jaunasis Klimas yra medicinos fakulteto studentas, gerai lietuvių kalbą vartojąs ir lietuvybę mylįs jaunuolis.

Rugsėjo 12 d. VIENYBĖS įstaigą aplankė žurnalistas Vincas Uždavinys, kuris antru kartu lankosi Amerikoje susipažindamas ir studijuodamas Amerikos lietuvių gyvenimą. Vincas Uždavinys yra gabus žurnalistas. Apkeliavo veik visas Europos valstybes ir kitas pasaulio šalis. Pernai metais išvažinėjo daugelį Amerikos lietuvių kolonijų. Šiemet savo važinėjimą vėl tęsia. Yra buvęs "Mūsų Vilniaus" žurnalo redaktorius. Yra keletos laikraščių korespondentas. Daugiausia rašo į "Pasaulio Lietuvį", viso pasaulio lietuvių išeivijos organą.

Rugsėjo mėn. 12 d. Vienybės įstaigą taipgi aplankė Juozas Januškevičius, Jr., kuris tik ką atvyko iš Lietuvos su naujai pagaminta filma iš šių metų Lietuvoje įvykusių iškilmių ir Tautinės Olimpijados. Sako, parsivežęs malonių įspūdžių ir gerą filmą, kurią rodys lietuvių kolonijose.

Svečiavosi

P. Antanas Verba su žmona Julija ir dukrele Eleonora iš Irvington, N. J. svečiavoi pas gerus senus pažįstamus pp. Smitrus, Farmingdale, L. I.

Skaitykit Vienybę

DARIAUS-GIRĖNO POSTO SUSIRINKIMAS

Dariaus-Girėno Posto pirmas rudens sezono susirinkimas šaukiamas, trečiadienį (šiandien) rugsėjo 14 d., 8 val. vakare, Angelų Karalienės parapijos salėje, Roebling ir So. 4th Str. Brooklyne.

Bus renkama atstovai į Lievių Legijono Seimą ir svarstomi kiti einamieji reikalai.

Posto narių dalyvavimas butinas.

MOKSLAS JAU PRASIDĖJO

Nuo rugsėjo mėn. 12 d. daugelyje mokyklų oficialiai prasidėjo jau mokslo metai. Virš vieno milijono (1,124,000) mokinių ir naujų vaikų grįžo į mokyklų klases ir pradeda darbą.

Tūkstančiai mokyklų klasių su 38,000 mokytojų įėjo į savo darbo vagą miesto neapmokamų mokyklų sistemoje.

Naujos mokyklos, kuriose šiemet jau pradedama mokyti, kainavo pastatyti per $12,353,339. Tai 26 moderniškos mokyklos pritaikytos paskutiniems patogumo ir sveikatos reikalavimams.

Miestas dar turi investigavęs apie $500.000.000 mokyklų ir kitų mokslo įstaigų statymui.

Multimilijonieriaus giminaitis turi dirbti

Jaunas Vincent Dyckman Andrus gavo darbą į Arnold Constable Co. su $14.50 savaitei atlyginimo. Kada kitą rytą jis ėjo į darbą jį apspito būrys reporterių ir fotografų... Paaiškėjo, kad V. Andrus yra multimilijonieriaus "grandson".

MUZIKOS KONCERTAS IR PARENGIMAS

Rugsėjo mėn. 25 d. įvyksta dvi svarbios pramogos. Viena, parengimas bus Klasčiaus Parke, Maspethe, kurį rengia Lietuvių Radijo Valandos vedėjas V. Matusevičius. Parengimas prasidės 2:30 val. popiet. Matusevičiaus energingomis pastangomis norima palaikyti lietuvių kalbos mokyklėlė Brooklyne. Jo pasiryžimas užsitarnauja ir randa paramos lietuvių tarpe.

Antras parengimas įvyks tą pačią dien. vakare Susivienijimo salėje, 197 Grand Str., Brooklyne. Tai Zosės Vitaitienės ir jo dukrelės Genovaitės koncertas. Tai savos rūšies parengimas, kaipo įvedimas dukterį motinos į viešą gyvenimą ir scenos darbą. Anot anglų patarlės: "charity starts at home". Vitaitienė nuo mažens mylėjo meną ir turėjo ir turi jame pasisekimą ir menas josios gyvenime buvo pirmoje vietoje. Savo jaunąją dukrelę augina meno dvasioje. augina meno dvasioje.

Be dainų programos bus išpildyta ir piano solo. Išpildys p-lė Genovaitė Vitaitytė. Po koncerto bus linksmi šokiai prie geros muzikos. Gros geras Berenio orkestras.

Meno mylėtojas

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

Visokiais kelionių ir dokumentų reikalais kreipkitės į Vienybės Travel Bureau, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

VAKARINĖS ANGLŲ KALBOS PAMOKOS

Vakarinės anglų kalbos mok.

Jau registruojama į vakarinę anglų kalbos mokytis mokyklą, nr. 90, Queens, 109 Str., Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y., kur pamokos bus dėstomos pirmadienių, antradienių ir trečiadienių vakarais nuo 7:30 iki 9:45.

Klasės yra skirstomos: bendro lavinimosi (čia įeina aritmetika, anglų kalba, geografija, istorija ir tt.), siuvimo kursai, anglų kalba lavinimuisi kalbėti ir rašyti ir pilietybės popieroms gauti.

Bendro lavinimosi klasės: šių klasių dėstomąjį kursą baigus išduodami pradžios mokyklų pažymėjimai su kuriais galima ir yra teisės stoti į bile kurios rūšies aukštesnąją mokyklą.

Siuvimo kursai: čia dėstoma moterims ir mergaitėms siuvimo, kirpimo ir pritaikymo figuroms pamokos. Čia suteikiama lengva proga kiekvienai moteriai ir mergaitei išmokti pasigamint sau reikalingiausius siuvinius sutaupant pinigus. Čia pat dėstoma mezgimo ir nerimo pamokos.

Anglų kalbos pamokos: dėstoma programoje mokyklos mokinių keturių mokslo metų kursas.

Pilietybės kursai: Specialios pamokos gauti pirmuosius ir antruosius pilietybės popierius.

Vieši registravimosi vakarai rugsėjo mėn. 14, 19, 20 dd.

RADIJAS

Lietuvių Radijo Valandos Draugijos radijo programa transliuojama kiekvieną rytą 10:30 ir ketvirtadienių vakarais nuo 8 iki 9 iš stoties WWRL 1,500 kilocyklių.

Visais garsinimosi reikalais kreipkitės pas Jūsų garsintoją Vincą Matusevičių, 390 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. arba telefonuokite EVergr. 7-3787

Lietuvių Biznierių Radijo Drjos programa nutraukiama

Pereitą savaitę susirinkę pas p. Levandą, Union Ave., Lietuvių Biznierių Radijo Dr-jos valdyba, kuri susideda: S. Milchius, pirm., J. Mačiulis, nutarimų raštin., P. Lisauskas, ižd., M. Ballas, finansų raštin., ir Buknys, muzikos vedėjas, nutarė laikinai savo vedamą programą nutraukti.

Ši programa buvo vedama nuo 1938 metų birželio 30 d. Draugija turėjo 48 narius biznierius.

IŠVYKSTA STUDIJUOTI

C. V. Baltramaitis, dirbęs Lietuvos konsulate, New Yorke, šiandien išvyksta į Lietuvą studijuoti lituanistikos Vytauto Didžiojo Universitete. p. Baltramaitis gauna stipendiją iš Lietuvos vyriausybės. Su juo kartu važiuoja ir jo žmona.

Vyksta Švedijos-Amerikos linijos laivu "Kungsholm".

Dr. H. MENDLOWITZ
Perkėlė savo Williamsburgo ofisą į
522 BEDFORD AVE
netoli Taylor St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-1312
PRIEMIMO VALANDOS:
nuo 1 val. iki 3 val. p. p.
ir nuo 7 v. vak. iki 8 vak.
FLATBUSH OFISAS:
2220 Avenue J

PAGALVOK APIE RYTDIENĄ!
NIEKA žmogaus, kuris nesirgtų ir nemirtų. Susirgus — kiekvienam reikalinga pašelpa. Numirus — reikalinga pagelba likusiems šeimos nariams. Bet ne visi žmonės tuo apsirūpina, kol sveiki ir kol nelaimė jų neištinka.
BŪK rūpestingu!
PAGALVOK apie savo ir savo šeimos likimą— rytdieną!
APSIDRAUSK save ir savo šeimą didžiausioje lietuvių apdraudos ir pašelpos organizacijoje.
APSIDRAUSTI galima nuo $100 iki $5,000.
LIGOJE pašelpą galima gauti nuo $6 iki $12 savaitėje.
NARIAI priimami nuo 2 iki 60 metų amžiaus.
SUSIVIENIJIME yra apie 15,000 narių.
BŪK tos didelės lietuvių šeimos nariu!
ĮSIGYK SLA Jubiliejinį Albumą. Tai graži, didelė, istoriška knyga, kurioje telpa virš 1,000 paveikslų — jūsų giminių ir pažįstamų.
SUSIVIENIJIMO turtas — virš $2,000,000.
BŪK to turto dalininku!
SUSIVIENIJIMO kuopos randasi visuose didesniuose lietuvių centruose Amerikoje.
ALBUMO kaina $5. SLA nariams — $2.50.
PRISIRAŠYK prie artimiausios tamstai kuopos!
INFORMACIJAS galite gauti:
LITHUANIAN ALLIANCE of AMERICA
307 West 30th Street, New York, N. Y.

Clement Voketaitis
ADVOKATAS
50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: Triangle 5-3622
168 GRAND STREET,
Tel.: Evergreen 8-7179

Skelbkitės Vienybėje

KRAUJO-ODO' NERVŲ LIGOS
NUSILPIMAS
VIDURIŲ LIGOS
Moterys ir vyrai sergantys kraujo ir odos ligomis, kroniškų nervų suirimu, bendru kūno nusilpimu, vidurių ir išeinamosios žarnos ligomis, nosies, žarnos, plaučių, bronchito ir kepenų ligomis, kurių nesuprantate, tuojau kreipkitės
X-Spinduliai, Kraujo ir šlapumo ištyrimas prieinama kaina
EGZAMINACIJA NEMOKAMAI
Dr. L. ZINS
110 East 16th Street,
New York, N. Y.
tarp 4th Ave ir Irving Pl.
(Įsteigta prieš 25 metus)
VALANDOS: 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 val. popiet.

BIZNIERIŲ DĖMĖSIUI
BIZNIERIAI! Jau laikas užsisakyti kostumeriams kalendorius 1939 metams.
LAIKO NEDAUG! PASISKUBINKITE!
Didelis pasirinkimas visokiausių rūšių ir dydžių
Pavyzdžių ir kainaraščių reikalaukite:
LITHUANIAN PRESS CORP.
193 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 7-7840

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ
Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžese iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS
Namie gaminti ledai (Ice Cream)
Geriausi užkandžiai
ALUS IŠ KRANO IR BONKUTEMIS
JUOZAS GINKUS
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
EVERGREEN 4 7142

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel STagg 2-5043
STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 *Koplyčia Laidotuvėms*
A. VALANTIEJUS
54-41-72nd St., Maspeth. L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. NEwton 9-4464
BARRY P. SHALINS
(ŠALINSKAS)
84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 *Koplyčia Laidotuvėms*
JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
Tel. EVergreen 8-9770
Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

TARZANAS UGNYJE

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

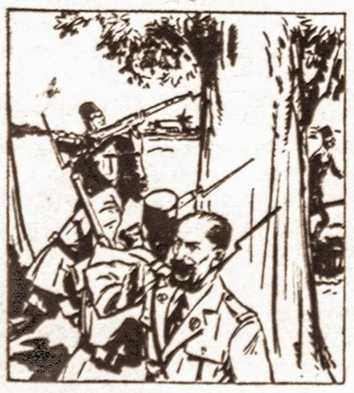

64.—Kaip baltasis laukinis galėjo pasprūkti nuo tiek daug kulkų, kareiviai niekaip nesuprato. Jie, mat, nežinojo Tarzano gabumų keliauti medžiais, dėl to šaudydami jie tikrai nežinojo, kurioje vietoje pabėgėlis buvo. Visą laiką jie šaudė kaip tik į ten, kur Tarzanas nei neketino eiti.

Taip Tarzanas ir pranyko, palikęs visą baltųjų sodybą didžiausiame sumišime. Atsidūręs mėgiamose džiunglėse, Tarzanas laisvai atsikvėpė. Jo kraujas pradėjo linksmiau po kūną bėgioti. Bet pirmasis jo džiaugsmas ūmai pasibaigė, kai jis atsiminė, kokios sunkenybės dabar jo laukia.

Pirmiausias Tarzano rūpestis dabar buvo—surasti Diką su Doku ir pagrobtąją kapitono d'Alberto dukrelę Yvonę, jei jie dar gyvi. Tarzanas skubiai apėjo krūmus aplink visą sodybą ieškodamas pėdsakų, bet buvę smarkūs lietūs nuplovė visas likusias žymes. Tarzanas nieko negalėjo suuosti.

Nesuspėjęs daug nutolti nuo baltųjų sodybos, Tarzanas išgirdo reikšmingus būbnijimus. Jis suprato, kad tuomi skelbiama jo pabėgimas. Būbnų balsai perduodami iš kaimo į kaimą, kurių juodieji gyventojai visur medžios pabėgėlį, lyg laukinį žvėrį, kad gauti valdžios skiriamą už tai dovaną.

— žiūrėkite Kas bus toliau — kitame Vienybės numeryje —